

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodnicząca **SSO Sylwia Dembska**

Protokolant st. sekr. sąd. Paulina Korcz

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2016 roku w Poznaniu

odwołania **A. Ś.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

z dnia 24 lutego 2015 r. znak (...)

z dnia 9 marca 2015 r. znak (...)

w sprawie **A. Ś.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

o wysokość emerytury

1. zmienia zaskarżone decyzje o tyle, że zobowiązuje pozwanego do obliczenia emerytury odwołującego, przy przyjęciu wartości zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 580920,97 zł, wobec czego emerytura brutto powinna wynosić od dnia 24.02.2015 r. kwotę 3581,80 zł.

2. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. na rzecz odwołującego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Sylwia Dembska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 lutego 2015r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. przyznał A. Ś. emeryturę od dnia 24.02.2015r. tj. od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Wypłata emerytury podlegała zawieszeniu, gdyż A. Ś. kontynuował zatrudnienie. Zakład poinformował, że do kapitału początkowego nie uwzględniono do stażu pracy, jak i podstawy wymiaru okresu zatrudnienia od 3.09.1991r. do 31.12.1999r. w firmie (...) sp. z o.o. z uwagi na brak dokumentów potwierdzających ten okres zatrudnienia, a wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 17.02.2005r. w w/wym. sprawie oddalono powództwo A. Ś. przeciwko syndykowi masy upadłości (...).

W dniu 2.03.2015r. A. Ś. złożył w organie rentowym wniosek o podjęcie wypłaty emerytury, dołączając świadectwo pracy dokumentujące ustanie stosunku pracy z (...) sp. z o.o.

Decyzją z dnia 9 marca 2015r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. ponownie ustalił wysokość emerytury A. Ś. i podjął wypłatę emerytury w kwocie zaliczkowej od dnia 1.03.2015r., tj. od ustania stosunku pracy.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 165883,96 zł oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 466330,96 zł. Emerytura ustalona niniejszą decyzją wyniosła 3032,21 zł brutto. Emerytura miała charakter zaliczkowy. Zakład miał dokonać ponownego przeliczenia świadczenia po zaewidencjonowaniu składki za luty 2015r. na koncie A. Ś..

Od w/w decyzji odwołał się, reprezentowany przez pełnomocnika, wnioskodawca, zaskarżając je w części nieuwzględniającej stażu pracy i podstawy wymiaru dla okresu zatrudnienia od 3.09.1991r. do 31.12.1999r. w firmie (...) sp. z o.o. Zaskarżonym decyzjom zarzucono błędne w konsekwencji wyliczenie emerytury i wniesiono o ich zmianę przez ustalenie łączącego odwołującego i firmę (...) sp. z o.o. stosunku zatrudnienia w okresie od 3.09.1991r. do 31.12.1999r. i uwzględnienie tego przy ponownym wyliczeniu emerytury oraz o zasądzenie od ZUS na rzecz odwołującego kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik odwołującego podał, że A. Ś. w spornym okresie był zatrudniony na podstawie umowy o pracę i świadczył ją głównie na kontraktach zagranicznych w charakterze kierownika kontraktu oraz że powołanie się na oddalający powództwo wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieście z dnia 17.02.2005r., sygn. IV 1P 2546/03 jest bezprzedmiotowe, skoro podstawą oddalenia powództwa był brak interesu prawnego odwołującego.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany podtrzymał swe stanowisko i wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji i dodając, że dołączone do odwołania dokumenty nie są wystarczającymi dokumentami potwierdzającymi zatrudnienie w Przedsiębiorstwie (...). Odwołujący w trakcie zatrudnienia pracował na budowie eksportowej w Niemczech, nie przedłożył świadectwa pracy, ani innych dokumentów potwierdzających to zatrudnienie oraz fakt odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne do 31.12.1998r. Zakład rozliczał się na deklaracjach bezimiennych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący A. Ś. urodził się w dniu (...)

W dniu 3.09.1991r. odwołujący podjął pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowym (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. (następnie Przedsiębiorstwo Budowlane (...) sp. z o.o. z siedzibą we W.). Odwołujący pracował na podstawie umów zawieranych na czas określony, a następnie na mocy umowy z dnia 26.05.1995r. został skierowany do pracy w Niemczech na czas nieokreślony.

Z odwołującym zawierano następujące umowy o pracę:

- umowa o pracę z dnia 2.09.1991r. zawarta na okres od 3.09.1991r. do 20.12.1991r.
- umowa o pracę z dnia 3.01.1992r. zawarta na okres od 3.01.1992r. do 15.03.1992r.,
- umowa o pracę z dnia 12.03.1992r. zawarta na okres od 16.03.1992r. do 31.08.1992r.,
- umowa o pracę z dnia 25.08.1992r. zawarta na okres od 1.09.1992r. do 31.12.1992r.
- umowa o pracę z dnia 5.01.1993r. zawarta na okres od 6.01.1993r. do 31.03.1993r.,
- umowa o pracę z dnia 1.04.1993r. zawarta na okres od 1.04.1993r. do 31.12.1993r.

- umowa o pracę z dnia 5.01.1994r. zawarta na okres od 5.01.1994r. do 31.03.1994r.
- umowa o pracę z dnia 1.04.1994r. zawarta na okres od 1.04.1994r. do 31.12.1994r.
- umowy o pracę z dnia 26.05.1995r. zawarta na czas nieokreślony.

Aby przedsiębiorstwo mogło wynajmować pracowników do pracy na terenie Niemiec konieczne było wówczas uzyskanie kontyngentu miejsc pracy z Ministerstwa Gospodarki. Otrzymanie takiego kontyngentu było uzależnione od przedstawienia zaświadczenia z ZUS i Urzędu Skarbowego o opłaceniu składek i podatków. Zawieranie umów na czas określony podyktowane było systemem rozliczeniowym kontyngentu. Rozliczenie wykorzystania kontyngentu za dany miesiąc do 22 dnia miesiąca powodowało, że ten miesiąc nie wchodził do rozrachunku.

Przez cały okres zatrudnienia odwołujący był kierowany do pracy na budowie/usłudze eksportowej w L. jako: specjalista ds. akwizycji i ekon., zastępca kierownika biura, kierownik biura.

Odwołujący zajmował się pozwoleńiami na pracę dla pracowników, negocjowaniem warunków umów z inwestorami niemieckimi, prowadzeniem rozliczeń, przygotowaniem dokumentów dla księgowości, leasingiem samochodów.

A. Ś. pracował w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. do dnia 31.12.1999r.

W aktach osobowych odwołującego widnieje świadectwo pracy datowane na dzień 6.01.2000r., w którym odnotowano, że A. Ś. był zatrudniony w (...) sp. z o.o. jako kierownik biura L. w okresie od 3.09.1991r. do 31.12.1999r. W aktach osobowych znajdują się również m.in.: życiorys odwołującego, podanie o pracę, świadectwo dojrzałości, świadectwa pracy odwołującego z poprzednich zakładów pracy.

Również w legitymacji ubezpieczeniowej odwołującego wpisano, że był on zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 3.09.1991r. do 31.12.1999r.

Razem z odwołującym w Przedsiębiorstwie (...) pracowali: W. D. (zatrudniony od 2.03.1992r. do 12.12.1995r. jako majster, kierownik kontraktu, pracownik techniczno-administracyjny), G. M. (zatrudniony od 7.07.1992r. do 22.08.1994r. jako podmajster, mistrz i od 16.12.1996r. do 31.08.2000r. jako kierownik nadzoru budów), M. P. (zatrudniony od 3.01.1992r. do 31.12.1992r., od 6.01.1993r. do 31.12.1993r., od 2.04.1994r. do 31.08.2000r. jako kierownik kontraktu).

W. D. po ok. roku od podjęcia zatrudnienia w tym przedsiębiorstwie rozpoczął pracę w biurze w L. i pracował tam do ustania zatrudnienia w tym zakładzie.

G. M. w latach 1992-1994 pracował na budowach na terenie Niemiec, a od 1996r. pracował z odwołującym w biurze w L.. Nawet gdy G. M. pracował na budowach przyjeżdżał do biura w L. przynajmniej raz w miesiącu, aby zdać dokumenty dotyczące budowy. Spotykał się wówczas z odwołującym, który był jego przełożonym.

M. P. był jednym z założycieli spółki i prezesem jej zarządu. Ze względu na przepisy prawa niemieckiego nie mógł pracować na terenie Niemiec jako prezes zarządu, został zatem zatrudniony jako kierownik kontraktu.

Z firmą (...) współpracowały Zakłady (...) sp. z o.o., gdzie pracowała W. W.. W ramach tej współpracy W. W. przyjeżdżała do biura firmy (...) w L. i tam spotykała odwołującego wykonującego pracę w swoim biurze.

Odwołujący otrzymywał wynagrodzenie dewizowe (w walucie obcej). Składki na ubezpieczenia społeczne za pracowników firmy (...) zatrudnionych na terenie Niemiec, w tym za odwołującego były odprowadzane zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami od przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w Polsce.

Przeciętne wynagrodzenie w Polsce ogłaszane corocznie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w „Monitorze Polskim” wynosiło:

w 1991r. – 1.770.000 zł miesięcznie,
w 1992r. – 2.935.000 zł miesięcznie,
w 1993r. – 3.995.000 zł miesięcznie,
w 1994r. - 5.328.000 zł miesięcznie,
w 1995r. – 702,62 zł miesięcznie,
w 1996r. - 873 zł miesięcznie,
w 1997r. – 1.061,93 zł miesięcznie,
w 1998r. – 1.239,49 zł miesięcznie,
w 1999r. – 1.706,74 zł miesięcznie.

Za okres od 1.01.1999r. do 31.12.1999r. płatnik składek (...) sp. z o.o. w upadłości odprowadził składki za odwołującego. Składka na ubezpieczenie emerytalne wynosiła miesięcznie 327,78 zł (k. 16).

Wyrokiem z dnia 17.02.2005r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił powództwo A. Ś. przeciwko syndykowi masy upadłości (...) sp. z o.o. we W. o ustalenie istnienia stosunku pracy (sygn. IV 1P 2546/03). W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że powód rzeczywiście świadczył pracę u strony pozwanej, ale nie wykazał interesu prawnego w wytoczeniu powództwa o ustalenie istnienia stosunku pracy. Możliwe jest bowiem ustalenie istnienia stosunku pracy w wyniku odwołania od decyzji emerytalnej.

W dniu 30.01.2015r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę .

Decyzją z dnia 24.02.2015r. organ rentowy przyznał odwołującemu od dnia 24.02.2015r., tj. od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego prawo do emerytury. Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne (165883,96 zł) oraz kapitału początkowego (466330,96 zł) z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano emeryturę. Organ rentowy uwzględnił składki zgromadzone na koncie od 1.01.1999r. do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc od którego przysługuje emerytura, w tym składki z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) za 1999r. w wysokości 3605,58 zł.

Emerytura ustalona niniejszą decyzją wyniosła 3032,21 zł brutto. Wyplata emerytury podlegała zawieszeniu, gdyż A. Ś. kontynuował zatrudnienie. Zakład poinformował, że do kapitału początkowego nie uwzględniono do stażu pracy, jak i podstawy wymiaru okresu zatrudnienia od 3.09.1991r. do 31.12.1999r. w firmie (...) sp. z o.o. z uwagi na brak dokumentów potwierdzających ten okres zatrudnienia.

Decyzją z dnia 9 marca 2015r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. ponownie ustalił wysokość emerytury A. Ś. i podjął wypłatę emerytury w kwocie zaliczkowej od dnia 1.03.2015r., tj. od ustania stosunku pracy.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 165883,96 zł oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 466330,96 zł. Emerytura ustalona niniejszą decyzją wyniosła 3032,21 zł brutto. Emerytura miała charakter zaliczkowy. Zakład miał dokonać ponownego przeliczenia świadczenia po zaewidencjonowaniu składki za luty 2015r. na koncie A. Ś..

W toku postępowania Sąd zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego wyliczenia wysokości świadczenia odwołującego z uwzględnieniem okresów jego zatrudnienia odwołującego w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o.o. (tj. od 3.09.1991r. do 20.12.1991r., od 3.01.1992r. do 15.03.1992r., od 16.03.1992r. do 31.08.1992r., od 1.09.1992r. do 31.12.1992r., od 6.01.1993r. do 31.03.1993r., od 1.04.1993r. do 31.12.1993r., od 5.01.1994r. do 31.03.1994r. od

1.04.1994r. do 31.12.1994r., od 26.05.1995r. do 31.12.1999r.) przyjmując za podstawę wymiaru składek za te okresy przeciętne wynagrodzenie.

Na tej podstawie ustalono, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za odwołującego w w/w okresach z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) z uwzględnieniem przeciętnego wynagrodzenia wyniosła:

w 1991r. 6.333 935,48 zł:

- za okres od 3.09.1991r. do 30.09.1991r. – 1.652.000 zł ($1.770.000 \text{ zł} : 30 \times 28 = 1.652.000$),

- za okres od 1.10.1991r. do 30.11.1991r. – 3.540.000 zł ($1.770.000 \text{ zł} \times 2 = 3.540.000$),

- za okres od 1.12.1991r. do 20.12.1991r. – 1.141.935,48 zł ($1.770.000 : 31 \times 20 = 1.141.935,48$),

w 1992r. 35.030.645,16 zł:

- za okres od 3.01.1992r. do 31.01.1992r. – 2.745.645,16 zł ($2.935.000 \text{ zł} : 31 \times 29 = 2.745.645,16$),

- za okres od 1.02.1992r. do 31.12.1992r. – 32.285.000 zł ($2.935.000 \text{ zł} \times 11 = 32.285.000$),

w 1993r. 47.295.645,16 zł:

- za okres od 6.01.1993r. do 31.01.1993r. – 3.350.645,16 zł ($3.995.000 : 31 \times 26 = 3.350.645,16$),

- za okres od 1.02.1993r. do 31.03.1993r. – 7.990.000 zł ($3.995.000 \text{ zł} \times 2 = 7.990.000$),

- za okres od 1.04.1993r. do 31.12.1993r. – 35.955.000 zł ($3.995.000 \text{ zł} \times 9 = 35.955.000$),

w 1994r. 63.248.516,13 zł:

- za okres od 5.01.1994r. do 31.01.1994r. – 4.640.516,13 zł ($5.328.000 \text{ zł} : 31 \times 27 = 4.640.516,13$),

- za okres od 1.02.1994r. do 31.03.1994r. – 10.656.000 zł ($5.328.000 \text{ zł} \times 2 = 10.656.000$),

- za okres od 1.04.1994r. do 31.12.1994r. – 47.952.000 zł ($5.328.000 \times 9 = 47.952.000$),

w 1995r. 5.054,33 zł:

- za okres od 26.05.1995r. do 31.05.1995r. – 135,99 zł ($702,62 : 31 \times 6 = 135,99$),

- za okres od 1.06.1995r. do 31.12.1995r. – 4.918,34 zł ($702,62 \times 7 = 4.918,34$),

w 1996r. – 10.476,00 zł ($873,00 \times 12 = 10.476,00 \text{ zł}$)

w 1997r. – 12.743,16 zł ((...),93 $\times 12 = 12.743,16$)

w 1998r. – 14.873,88 zł ((...),49 $\times 12 = 14.873,88$).

Za 1999r. płatnik Przedsiębiorstwo Budowlane (...) sp. z o.o. w upadłości odprowadził za odwołującego składki w wysokości 3605,58 zł (k. 16).

Ustalona w ten sposób wysokość świadczenia odwołującego wyniosła na dzień ustalenia prawa do emerytury, tj. 24.02.2015r. 3581,80 zł brutto.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 165883,96 zł oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 580920,97 zł.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, w tym aktach osobowych odwołującego, dokumentów w aktach Sądu Rejonowego sygn. IV 1P 2546/03, w aktach pozwanego nr 054064178 i aktach kapitałowych R. P. oraz na podstawie zeznań odwołującego (k. 84v-85) i zeznań świadków: W. D. (k. 83-83v), G. M. (k. 83v-84), M. P. (k. 84-84v), W. W. (k. 82v-83).

Sąd dał wiarę zgromadzonym dokumentom bowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości, a brak jest podstaw by z urzędu kwestionować ich wiarygodność. Sąd nie poczynił jedynie ustaleń na podstawie świadectwa pracy i legitymacji ubezpieczeniowej co do czasokresu zatrudnienia odwołującego, uznając te dokumenty za sprzeczne z treścią umów o pracę na czas określony, o czym jeszcze poniżej.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego, ponieważ były one spójne, logiczne i zgodne z pozostałym zgromadzonym w aktach sprawy materiałem dowodowym w postaci dokumentów i zeznań świadków. W ocenie Sądu zeznania te stanowiły wartościowy materiał dowodowy. Sąd nie znalazł więc podstaw, by zakwestionować treść tych zeznań.

Sąd uznał też za wiarygodne zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. Ich zeznania są spójne i wzajemnie się uzupełniają. Świadkowie potwierdzili, że odwołujący był zatrudniony w spornym okresie w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) sp. z o.o. Z uwagi na to, że świadkowie pracowali razem z odwołującym stanowili adekwatne źródło wiedzy na temat pracy odwołującego. Świadkowie opisali system wynagradzania pracowników w Przedsiębiorstwie (...) i odprowadzania składek za pracowników zatrudnionych za granicą.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest wysokość świadczenia emerytalnego odwołującego, a w szczególności, czy odwołującemu można uwzględnić okres zatrudnienia od 3.09.1991r. do 31.12.1999r. w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) sp. z o.o. i uzyskiwane w tym zakładzie wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015r. poz. 748 ze zm.) podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (art. 26 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Na gruncie niniejszej sprawy Sąd uznał, że zgromadzony materiał dowodowy jest wystarczający do stwierdzenia, że odwołujący w spornym okresie wykonywał zatrudnienie na rzecz (...) sp. z o.o.

Zaliczenie nieudokumentowanych okresów składkowych do uprawnień oraz wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9.01.1998r., sygn. II UKN 440/97, OSNP 1998/22/667).

W ocenie Sądu odwołujący wykazał, że w okresach: od 3.09.1991r. do 20.12.1991r., od 3.01.1992r. do 15.03.1992r., od 16.03.1992r. do 31.08.1992r., od 1.09.1992r. do 31.12.1992r., od 6.01.1993r. do 31.03.1993r., od 1.04.1993r. do 31.12.1993r., od 5.01.1994r. do 31.03.1994r. od 1.04.1994r. do 31.12.1994r., od 26.05.1995r. do 31.12.1999r. był pracownikiem spółki (...). Przemawiają za tym dokumenty zawarte w aktach osobowych odwołującego, tj. świadectwo pracy, umowy o pracę, listy płac z 1999r. i dokumentacja związana z podjęciem zatrudnienia (podanie o pracę, życiorys,

świadectwo dojrzałości odwołującego i świadectwa pracy z poprzednich zakładów pracy). Gdyby odwołujący nie był pracownikiem tej spółki zakład nie posiadałby tego rodzaju dokumentów.

Sąd uznał, że wyżej wymienione dokumenty były jasne, spójne i na ich podstawie można było odtworzyć fakt zatrudnienia A. Ś. w (...) sp. z o.o.

Czasokres zatrudnienia Sąd odtworzył na podstawie umów o pracę uznając, że dokumenty te (sporządzane na bieżąco w trakcie zatrudnienia) w najbardziej wiarygodny sposób odzwierciedlały okoliczności związane z okresami zatrudnienia. Zawieranie umów na czas określony podyktowane systemem rozliczeniowym kontyngentu przyznawanego przez Ministerstwo Gospodarki nie zmieniało faktu, że umowy te zostały zawarte na okresy ściśle wymienione w tych umowach. Nie można było zatem stwierdzić, że w pozostałych dniach odwołujący również był pracownikiem Przedsiębiorstwa (...), choć takie zapisy zostały zawarte w treści świadectwa pracy i legitymacji ubezpieczeniowej.

Z kolei brak pieczętki, daty i podpisu osoby odpowiedzialnej za wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej nie powoduje, że spornego okresu zatrudnienia nie można uwzględnić do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia. Braki te nie dyskwalifikują wartości dowodowej tego dokumentu. Adnotacja w legitymacji ubezpieczeniowej zawierała pieczętkę zakładu pracy. W postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia dowodowe, takie jak przed organem rentowym. Skoro z wyżej wymienionych dowodów wynika zatrudnienie odwołującego, niezaliczenie tego okresu do stażu pracy byłoby dla odwołującego krzywdzące.

Mało prawdopodobnym jest, aby dokumenty pracownicze sporządzono kilkanaście lat temu tylko po to, aby wykorzystać go w przyszłości do podwyższenia świadczenia emerytalnego.

Argumentem przemawiającym za niezaliczeniem spornego okresu zatrudnienia do stażu pracy odwołującego nie jest wydanie przez Sąd Rejonowy we Wrocławiu wyroku oddalającego powództwo A. Ś. o ustalenie istnienia stosunku pracy (sygn. IV 1P 2546/03). Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że przyczyną oddalenia powództwa był brak interesu prawnego powoda w wytoczeniu powództwa o ustalenie. Nadto Sąd Rejonowy nadmienił, że powód rzeczywiście świadczył pracę u strony pozwanej. Powoływanie się przez organ rentowy na to orzeczenie nie jest zatem uzasadnione.

Okoliczności związane z zatrudnieniem odwołującego znalazły również potwierdzenie w wiarygodnych zeznaniach odwołującego i świadków.

Pozwany niesłusznie zatem pominął przy obliczaniu emerytury odwołującego wskazany powyżej okres zatrudnienia.

W niniejszej sprawie spór sprowadzał się w dalszej kolejności do tego, czy pozwany czy słusznie nie ujął w podstawie obliczenia emerytury – ustalając wartość kapitału początkowego, który składa się na wysokość świadczenia, kwot składek na ubezpieczenia społeczne odprowadzanych za odwołującego przez Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o.

Należy w tym miejscu wskazać, że organ rentowy obliczając wysokość emerytury uwzględnił składki zewidencjonowane na koncie odwołującego od 1.01.1999r., w tym składki z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. za okres od 1.01.1999r. do 31.12.1999r. w kwocie 3605,58 zł. Uwzględnienie tych składek nastąpiło już w decyzji przyznającej świadczenie z dnia 24.02.2015r. Całkowita kwota składek zewidencjonowanych na koncie odwołującego nie uległa zmianie, ponieważ składki na ubezpieczenie emerytalne są ewidencjonowane na kontach ubezpieczonych począwszy od 01.01.1999r.

Sporne pozostawało zatem nieuwzględnienie przy ustalaniu wysokości świadczenia wynagrodzeń za okres do 31.12.1998r.

Z uwagi na to, że odwołujący w spornym okresie był skierowany do pracy za granicą zastosowanie znajdzie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29.01.1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na

ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz.U. nr 7 poz. 41 ze zm.), uchylone z dniem 1.01.1999r.

Z kolei szczegółowe zasady ustalania podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych zawarte są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U.89.11.63).

W myśl § 10 tego rozporządzenia jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia:

- 1) kwoty, od których za te okresy opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w kraju, albo
- 2) jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 r. - kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę.

W przypadku pracownika pracującego za granicą po 1990 r. podstawę wymiaru świadczenia stanowią zatem kwoty, od których za te okresy opłacono składkę na ubezpieczenia społeczne w kraju.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że wbrew twierdzeniom organu rentowego możliwe jest uwzględnienie przy ustalaniu wysokości świadczenia, tj. wartości kapitału początkowego kwot składek na ubezpieczenie społeczne w związku z wykonywaniem przez odwołującego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) sp. z o.o., opłaconych przez pracodawcę w kraju.

Na podstawie zgromadzonych dowodów Sąd przyjął, że odwołującego z tytułu świadczenia przez niego pracy poza granicami kraju odprowadzone zostały w Polsce składki na ubezpieczenia społeczne. Podstawa wymiaru składek wynikała z obowiązujących wówczas przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 29.01.1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zgodnie z cytowanym powyżej § 9 Rozporządzenia podstawa ta od 1991r. nie mogła być niższa od przeciętnego wynagrodzenia. Można było zatem w sposób dokładny ustalić wysokość podstawy wymiaru składek. Jednocześnie zgromadzony materiał dowodowy przemawiał za przyjęciem, że składki te zostały rzeczywiście opłacone. Z zeznań odwołującego i świadków wynikało, że warunkiem skierowania pracowników do pracy poza terytorium kraju było uzyskanie kontyngentu przyznawanego przez Ministerstwo Gospodarki. Z kolei aby móc uzyskać taki kontyngent należało przedkładać min. zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek ZUS. Na tej podstawie Sąd ustalił, że pracodawca odprowadził za odwołującego składki w latach 1991-1998, mając na względzie okresy zatrudnienia odwołującego i wysokość przeciętnego wynagrodzenia przyjmowanego do ustaleniu podstawy wymiaru składki. Szczegółowe wyliczenie zostało zawarte w części faktycznej uzasadnienia.

Ponadto z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu R. P. wynika, że za okres pracy na budowie eksportowej odprowadzono składki do ZUS i kwoty tych organ rentowy nie kwestionował. Sąd nie znalazł zatem podstaw do ustalenia, aby w przypadku odwołującego pracodawca miał uczynić inaczej.

W oparciu o hipotetyczne wyliczenie przez pozwanego wysokości świadczenia, uwzględniającego powyższe dane (staż pracy i wynagrodzenia z Przedsiębiorstwa (...) do dnia 31.12.1998r.) można było ustalić, że kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniesie 580920,97 zł, co spowoduje podwyższenie świadczenia odwołującego do kwoty 3581,80 zł brutto.

Skoro świadczenie emerytalne odwołującego wyliczone hipotetycznie w toku postępowania okazało się korzystniejsze od dotychczas ustalonego, konieczna była zmiana decyzji organu rentowego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżone decyzje, zobowiązując pozwanego do przeliczenia emerytury odwołującego, przy przyjęciu wartości zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 580920,97zł, wobec czego emerytura brutto powinna wynosić od dnia 24.02.2015r. kwotę 3581,80 zł

O kosztach orzeczono w pkt. 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 kpc oraz §2 i §12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013r., poz. 461 ze zm.), mając na uwadze charakter sprawy i nakład pracy pełnomocnika.

SSO Sylwia Dembska